

TELEGRAFUL ROMÂN

Apere Martia. Joi și Sâmbăta

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru menarohle pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori
30 fl. rëndul cu litere garmond

Conferențele învățătorești.

Cercul Sebeș—Alba Iulia.

Sebeș, 4 Maiu v.

În 23 și 24 April st. v. s'a ținut în Sebeșul-săseșc obicinuita conferență a învățătorilor din tractul Sebeșului și al A.-Iulie sub conducerea dlui comisariu consistorial Dr. Ioan Stroia.

După ascultarea serviciului divin și invocarea duhului sfânt membrii conferenței și o parte a inteligenței din loc adunându-se în sala festivă a școlilor române, dl comisariu deschide conferența prin următoarea vorbire instructivă și plină de căldură.

Stimați domni. Iubiți Colegi!

Încă acum doi ani mi-am exprimat dorința a cunoște și alte cercuri învățătorești de ale noastre. Am motivat acea dorință într-o altă și prin avantajul ce-l poate avea o permutare periodică a comisariilor asupra desbaterilor și discuțiilor conferențelor noastre. Eram și sunt și azi de convingerea, că prin o astfel de permutare periodică nu numai se va susține și mai vârtos se va potența interesul față de conferențe, atât la cei chemați a le conduce, cât și la învățătorimea noastră. Acetia e cu deosebire necesar la noi, cari de la natură se pare că inclinăm a ne entusiasma pentru instituțiuni și întruniri sociale numai la începutul lor, lăsându-le mai târziu aprăpe numai în grija inițiatorilor și conducătorilor. Dureros e, când auzim sau cetim că una sau alta instituție socială-culturală din lipsă de interes și sprijin vegetează sau chiar apune. Afară din seamă dureros, dacă nu chiar fatal ar fi pentru înțregă noastră propășire culturală și pentru existența noastră, când s'ar observa, că și față de conferențele noastre interesul din an în an nu este în creștere, ci în decreștere. Dureros ar fi, fiind-că la noi conferențele sunt azi aprăpe singura instituție menită a îngrijii de progresul învățătorilor nostri.

La alte popore în anii din urmă, pe lângă literatura bogată periodică, de care dispun, pe lângă reuniunile pedagogice, cari ca tot atâtea centre de cultură pedagogică influențează asupra învățătorimei, s'au mai instituit în feriele de vară încă și cursuri speciale pedagogice, în cari învățătorilor li-se țin prelegeri în toate direcțiunile, cari îi interesează în chiamarea lor și îi țin astfel în curent cu progresul cultural.

La noi, de o literatură pedagogică periodică nici că se poate vorbi, de întruniri și consfătuiri spontanee, în cari se se discute chestiunile privitoare la învățători, nu auzi; singur conferențele oficiale învățătorești le avem, cari emancipându-ne, de-și pe scurte momente, de daraverile zilnice și scotându-ne din cercul mai mult sau mai puțin restrâns al activității noastre, ne intrucesc la o colegială consfătuire asupra experiențelor făcute în chiamarea noastră învățătorească, spre a ne întări încrederea în noi și a ne entusiasma tot mai mult față de nobila misiune ce am luat asupra noastră.

Dorința de a cunoște și alte cercuri învățătorești azi mi-s'a împlinit, dându-mi-se onorifica însărcinare a conduce conferențele dv. din acest an. Deie bunul Dzeu să se împlinescă și motivul acestei dorințe, de a vedea, că interesul ce l'ați arătat și până acum față de conferențe crește tot mai mult și se resfrânge asupra unei activități tot mai rodnice în chiamarea dvăstre.

Înțeleg aici interesul față de perfecționarea chiamării noastre învățătorești, interesul de a ne înarma tot cu mai bogate cunoștințe și a ne acuire tot mai multe și mai puternice mijloce întru împlinirea misiunii cultu-

rale, care o avem în sinul bisericii și poporului nostru.

Scopul conferențelor noastre nu este și nici că poate fi a ne ocupa cu chestiuni politice, militante de zi, cum, durere, se observă la o parte din învățătorimea patriei noastre. Noi, învățătorii gr. or. români, ne intrunim curat din îndemnul ideal a discuta principiile și mijlocele educațiunii pentru ridicarea nivelului cultural-moral al poporului nostru. În discuțiile acestea vom avea pururca înaintea ochilor nostri baza naturală a conferențelor noastre, care este legătura intimă a școlii noastre cu biserica noastră. De aici porcând și aici concentrând firul discuțiilor, vom rămâne, spre binele nostru, spre mulțămirea inițiatorilor conferențelor și spre fericirea poporului nostru, pe un teren care nu va clătina nici va produce sguđuirii în dezvoltarea culturală a poporului nostru.

Curentul bolnăvicios, care cu durere observăm că se lățește tot mai mult în patria noastră și care tinde la înstrăinarea școlii și cu ea la înstrăinarea culturai de la bazele naturale ale religiunii creștine, în sinul nostru, în conferențele noastre aderenți să nu afie. Atunci progresul cultural al poporului nostru, inițiat de înaintașii nostri și validat într-o împrejurări nu mai puțin măștere de cât ale noastre, de-și lin, va înainta continuu spre adevărata fericire. Nutrit de aceste speranțe, declar conferența din acest an deschisă.

Dr. K. Weinhold, ca delegat al inspectorului reg. de șole încă salută conferența dorindu-i muncă rodnică.

Sedinta I.

După constituire se stabilește programa pentru I-a ședința și anume, se hotărăște să se dea cetire disertațiunii: „Rolul familiei în educațiune și scăderile acesteia în familiile țeranilor nostri”, temă lucrată de inv. Nicolae Șoneriu.

Disertantul schițează pe scurt factorii de la cari depinde educațiunea și trece la creșterea copiilor în familie, de la naștere până la dezvoltarea lor completă, stabilește unele principii de educațiune și accentuează în deosebi legătura prietenăscă dintr-o școlă și familie. Apoi scote rënd pe rënd la ivelă scăderile ce se pot observa în familiile țeranilor nostri cu privire la creșterea copiilor: nepriceperea părinților și indiferentismul lor, lipsa de mijloce și de timp, provocate de sărăcie. Incheie exprimându și dorința, ca învățătorii cu tot zelul să stăruie la răspândirea adevăratei culturi în școlă și familie, căci numai așa se vor pute acoperi lipele amintite.

Recensentul Nicolae Iordan află tema succésă.

După o desbatere vie dl comisariu mai adaugă la scăderile menționate deja: lipsa de intimitate într-o membrii familiei, nesimțul părinților în alegerea cuvintelor, ce le rostesc în fața copiilor, lipsa de abnegațiune, de a da prin fapte pildă copiilor și în fine fatalismul. Trece apoi la mijlocele prin cari s'ar pute combate aceste scăderi și accentuează: datorița omenilor pricepuți, în deosebi a preoților și a învățătorilor, de a da țeranului indigitări referitoare la educațiune și a l' entusiasma, intrând în viu contact cu el; inspecțiunea vieții publice prin organele comunale și bisericesti, și în sfârșit ținerea examenelor în prezența omenilor din sat, spre a l' încălzi pentru școlă.

Ședința se ridică la 12 ore 10 m.

Ședința II.

Se deschide la 4 ore p. m.

Se citește disertațiunea: „Importanța cântării în școlă populară cu deosebită con-

siderare la poporul român”, lucrată de inv. Ioan Pavel.

Disertantul atinge pe scurt importanța cântării, întru cât nobilitază inima și pune basă sau cel puțin contribuie la formarea caracterului și a voinței prin dezvoltarea felicităților sentimente; desvöltă apoi mai pe larg însemnătatea ei la poporul nostru, mai ales fiind-că musica joca rolul preponderant în serviciul nostru divin; schițează normele după cari trebuie să se facă alegerea materialului: cântările să fie de caracter curat românesc și pentru primii ani de școlă să fie mai ușore și mai simple; în fine stabilește normele după cari trebuie să fie predată o cântare în mod pedagogic.

Recensentul Vas. Șpan constată, că tema e reușită.

După o discuție animată, deosebi în ceea-ce privește învățarea notelor în școlă populară și separarea copiilor cu auz musical de cei fără auz, presidentul pe lângă cele amintite de disertant mai adaugă, că este necesar, ca învățarea notelor să se începă cât de timpuriu, ear' elevii cu auz musical trebuiesc separați de ceilalți, și numai după ce primii și-au întipărit bine o cântare, numai atunci pot fi admiși ceilalți să cânte cu ei; textul cântării să se iee înainte cu elevii, ear' cântarea însăși în primii ani de școlă să fie numai într-o voce. Preste tot să nu se iee prea mult material, ci cel mult 4—5 cântări într-un an școlar.

Cu acesta ocaziune se alege o comisie constatătoare din membrii: Ioan Pavel, H. Mihaiu, T. Murgău, I. Cionca și O. Simtion, ca acesta să aleagă cântări potrivite pentru școlile noastre și ca text și ca melodie, și să le presinte conferenței din anul proxim.

Ședința se ridică la 7 ore p. m.

Ședința III.

Se deschide la 8 ore a. m. (24 April).

La ordinea zilei este prelegerea practică din religiune despre pilda: „Vameșul și fariseul”, predată elevilor din anul IV de școlă, de inv. Vasile Șpan.

După ce prelegătorul își face autocritica se încinge o discuție insuficientă, ear' presidentul reasumă observările și constată că prelegerea a fost cât se poate de reușită. Analisa a fost însă prea lungă, ear' textul biblic concis trebuia să fie în cazul acesta înlocuit cu un text liber în fel de enarațiune. De altcum predarea a fost vie și prelegătorul a știut țină încordată atențiunea elevilor.

Se porcede apoi la a doua temă practică din geometrie: „Aflarea suprafeții cubului”, predată elevilor din anul V de școlă de inv. Vasile Zdrenghea.

Terminându-și prelegătorul autocritica și încheindu-se discuția, presidentul notă, că prelegerea n'a fost contemplată așa din partea dsale, căci elevii au cunoscut deja cuadratul și calcularea suprafeții lui, ar fi dorit însă să fie predată la elevii cari învață pentru prima-ora geometria, servind tema prezentă de introducere. Așa cum a fost predată tema practică a fost numai o aplicare; ca atare însă a fost reușită.

Ședința se ridică la orele 12 și 30 m.

Ședința IV.

Se deschide la 2 ore p. m.

La ordinea zilei este prelegerea practică din cântări: „Primăvara a soisit”, predată elevilor din anul II de școlă, de inv. Ioan Pavel. Prelegătorul analizează cu copii schimbarea ce se întâmplă primăvara în natură și-i pregătește astfel pentru posia de față, apoi le presintă 3 strofe din posie, scrise pe tablă, li pune s'o cetescă strofă de strofă și o analizează din nou. Se re-

strânge după aceea la o singură strofă, pune elevii s'o cetescă și rënd pe rënd șterge substantivele, verbele și celelalte cuvinte, până-ce copiii au memorisat-o. Apoi trece la cântare: le cântă melodia cu violina, de câteva-ori și cu gura și în sfârșit li pune și pe elevii să cânte, la început „piano” și rar, apoi tot mai „forte” și mai repede, până-ce elevii și-au întipărit destul de bine și melodia.

Reasumând observările făcute de membrii conferenței, presidentul constată, că prelegerea a fost succésă și poate servi și celorlalți învățători de model, cum au să propună cântarea.

În urmă se trece la ultima temă practică: „Desemnarea frunzei de măr”, predată elevilor din anul VI de școlă, de inv. Vasile Zdrenghea.

Prelegătorul analizează cu ajutorul cunoștințelor botanice frunza de măr și apoi trece la desemnarea pe tablă. Din discuție reese, că predarea a fost corectă, desemnarea trebuia însă să o începă cu scheletul frunzei, nu cu marginea ei.

Eshauriată fiind programa conferenței pe anul curent, se alege o comisie permanentă care să se îngrijescă de temele conferenței din anul proxim. Ca membri ai comisiei pentru tractul Sebeșului se acclamă: I. Roșu, A. Savu, V. Cărpinișan, T. Trifa, și I. Cionca; pentru tractul Albei-Iulie: I. Roșca, I. Medrea, Z. Albu, și I. Mihaiu.

Terminându-se cu acestea agendele conferenței, presidentul constată cu bucurie interesul viu, serositatea și obiectivitatea, cu care s'au discutat diferitele teme, își exprimă dorința, ca și pe viitoriu să-i vadă pe învățători pștrunși de tot același zel și avânt ca și până acum, și mai ales le pune la inimă să fie pștrunși despre însemnătatea conferențelor, care este locul cel mai potrivit, ca învățătorii să învețe unii de la alții.

Mulțămindu-le pentru buna ordine și calmitate, arătată în decursul discuțiunilor, declară conferența pentru anul 1904 închisă.

Vorbirea a fost primită cu vii aplaudățiuni de „să trăiească!”.

Învățătorul dir. Samuil Roșu mulțămeste presidentului pentru bunavoința și răbdarea, pentru tactul și priceperea, cu care a condus ședințele conferenței spre mulțămirea tuturor membrilor ei și îi dorește să l' vadă încă mulți ani lucrând în folosul învățătorimei noastre.

Banchetul.

În 23 April membrii conferenței dimpreună cu dl protopop al Sebeșului și părintele Murășan au luat prânzul la o masă comună. Pe lângă voia bună n'au lipsit nici toastele: pentru Escelența Sa, ca inițiatorul conferențelor, pentru dl comisariu Dr. Ioan Stroia, pentru lostul comisariu Dr. Iosif Blaga, pentru protopresbiterii ambelor tracte și pentru învățătorime.

Astfel a decurs conferența din acest cerc, și, de sigur, învățătorii cari au luat parte s'au depărtat mulțămiiți, cu cunoștințe mai ample și mai clare, ear' tot odată și cu amintiri plăcute. În deosebi le va rămâne însă vie în memorie persoana dlui comisariu Stroia, care aci cu rigore, aci cu blândăță a condus ședințele la rezultatul dorit. Deu Dumnezeu să mai fie încă mulți, mulți ani activ și pe acest teren!

Ș.

Cercul Seliște

Ședința IV.

În această ședința s'au citit recenziunile făcute asupra temelor practice. Recensent numit din partea comisiei permanente pentru prelegerea din limba magiară a fost învățătorul Șerb din Poiana, pentru tema din limba

română inv. Criștiu din Seliște, ear' pentru prelegera din Fizică, inv. Fărcașiu.

După ce la aceste teme au vorbit și învățătorii: Bratu, Lăpădat, Sava, și Crișan, se declară deplin succese toate lucrările.

Ședința V.

La ordinea zilei este critica asupra operatului dlui Lăpădat: „Cari sunt cerințele unei bune cărți de cetire“?

Înainte de a intra în discuțiune dl Lăpădat mai repetă pe scurt principiile de cari trebuie să ținem cont la scrierea unei cărți bune.

După ce la această temă au vorbit mai mulți învățători, cari toți au accentuat lipsa unei bune cărți de cetire, și au aprobat întru toate principiile cuprinse în operatul dlui Lăpădat, acest operat se declară ca foarte bine succés și deci în viitor la compunerea unei cărți principiile cuprinse în acest operat trebuie luate în considerare.

Tot aci dl Georgescu având în vedere lipsa absolută a unei cărți bune de cetire, propune, ca conferința să rōge pe Preaven. Consistoriu să scrie concurs pentru scrierea unei cărți de cetire, punând premiu pentru cea mai bună carte ce va intra la acel concurs.

După acesta urmând referada dlui P. Giura asupra fondului de pensii învățătoresc, asupra fondului de ajutorare Eötvös și asupra recușitelor de scris și desen, etc.

În această referadă ne arată autorul condițiunile ce se cer pentru primirea în fondul de pensii, ce salarii se pot înscrie, și ce documente sunt de lipsă la primire, ridicare de salarii, etc.

Referitor la fondul Eötvös ne arată cum s'a format, care 'i este scopul, ce datorință au membrii ei, și binefacerile ce se pot avea din el; în fine recomandă, ca să se înscrie învățătorii la el, căci numai în interesul lor vor lucra.

Privitor la recușite de scris, etc. ne arată cari sunt cele mai bune caete ca hârtie și ca sistem. Aceste sunt libelele introduse deja din anul trecut în școala din Seliște, și astfel întocmite, că cu cât înainteză în clasă, cu atât liniile se strimțeză și dispar, până ce în clasa ultimă se scrie pe hârtie curată.

Vorbește despre penițe, la desen despre blocuri, și despre un fel de table de hârtie neagră; la Geografie despre mapele mute, etc.

Acastă temă a fost bine lucrată și folos a putut avea fie-care din auzirea ei.

Intră propunerile făcute amintesc aci:

1. Dl I. Bratu, având în vedere, că învățătorimea noastră nu este bine să lucre în viitor tot numai așa parțial, ci în anumite cestiuni ar trebui, ca toți să lucre la oaltă, în frățescă și bunăînțelegere, cum se întâmplă acosta aproape în toate statele, propune, ca conferința să rōge pe Preaven. Consistoriu, ca să binevoiască a se ocupa cu modul cum s'ar pute convoca un congres al învățătorilor ortodoxi din întrăgă Metropolie, și convocarea să se facă cu ocaziunea sfințirii Catedralei din Sibiu.

Acastă propunere se primește cu aditamentul făcut de inv. Crișan, ca adecă comisiunea noastră permanentă să se adreseze celorlalte comisiuni, ca din partea tuturor să se exprime această dorință a învățătorimei noastre, dorință, care avem cea mai fermă convingere că Preaven. Consistoriu ni-o va lua în considerare.

2. Dl I. Crișan, considerând, că acum în fie-care comună, unde sunt mai mulți învățători, va trebui după lege să se înființeze școlile de repetițiune economică, în cari școlile pentru-ca să pōtă propune, vr'un învățător trebuie să-și câștige calificatiune specială, care o pōte căpăta în cursurile anume înființate și conduse de stat, în cari cursuri fiind numărul mic al celor ce sunt primiți, primirea este grea și așa de multe-ori învățătorii nostri competeză de geaba, propune, ca conferința să rōge pe Preaven. Consistoriu, ca încă în vara acosta să deschidă astfel de cursuri în Sibiu, precum deslămintrelea au des. his și Sașii pentru învățătorii lor.

3. Dl P. Giura, având în vedere, că în vara acosta se va ține în Budapesta un mare congres didactic împreună cu expositiune de diferite lucruri privitoare la școlă și astfel interesantă și tot odată și folositoare pentru fie-care învățătoriu, propune, ca conferința să rōge pe Prea Ven. Consistoriu, să dea din

fondul fostelor Reuniuni învățătoresci, administrator de Prea Ven. Consistoriu, ajutor învățătorilor cari ar doră să participe la acest congres.

După acestea, rămânând, ca locul pentru ținerea conferinței în anul viitoriu să se stabilească în ședința comisiunii premanente, în care se realeg tot cei fosti și de nou dl Georgescu, inv.-dirig. în Poiana, dl comisariu ține o scurtă vorbire de încheiere, în care își exprimă convingerea că de la această conferință, unde s'au discutat atâtea lucruri însemnate, și cu mare pricepere, fie-care din participanți a profitat, unul mai mult, altul mai puțin, însă fie-care câte ceva, și acestea le vor aplica în școala poporului român, a acelui popor, care cu multă trudă își susține școala, pentru-ca să-și crească pe fiii și ficele sale.

Mulțămeste tuturor pentru frățescă conlucrare. În numele conferinței dl Lăpădat talmăcește simțimitele de dragoste și stimă ce dl comisariu le-a câștigat în un timp așa de scurt prin blândea și înțelepciunea sa, de la învățătorii acestui cerc conferențiar, dorindu-și o viață lungă — termină cu un „să trăescă“ repetat de toți învățătorii.

Astfel au decurs ședințele rodnice ale conf. cercului Seliște.

Cu această însă totuși nu pot termina, ci datorință am să mai amintesc unele momente de însemnătate, petrecute aci.

Deoarece conducătorii acestei brave comune, pe lângă că ni-au pus la dispoziție oartire bune, etc. s'au îngrijit să avem și prânzul și cina la oaltă făcând legătură cu un om anume tomit în scopul acesta, — astfel și acum ni-s'a dat ocaziune a petrece unul cu altul în cel mai frățesc mod, ni-s'a dat ocaziune a auzi vorbiri pline de înțelepciune și glume înveselitoare.

Primul toast, ce s'a ridicat a fost pentru Inalt Prea Sfințitul nostru Metropolitan; rostit prin dl comisariu. Al doilea a fost ridicat de dl Petru Joga sen. pentru dl comisariu, și al treilea a fost al dlui Lăpădat pentru conducătorii acestei frumoșe comune.

Tot aci trebuie să mai amintesc, că în una din serile petrecute aci am avut fericierea de a avea în mijlocul nostru pe dl Dr. Miha din Poiana, care în o vorbire magistrală a arătat care este scopul școlii române, la poporul român.

Prin această vorbire înflăcărată dl Dr. și-a câștigat dragostea noastră, ear' noi direcțiunea chiamării noastre. Legitime și sincer simțite au fost ovațiunile ce i-s'au făcut dlui Dr. Miha.

Și acum, după ce au trecut atâtea zile, mai simt în sufletul meu impresiunile ce le-am primit cu ocaziunea adunării conferinței noastre.

Comuna ou curățenia ei, omeni ou afa-biditate lor, biserică, școala, conducătorii acestei comune, discuțiunile conferinței, toate, toate nu se vor șterge în curând din inima mea și a colegilor mei.

Leonil.

Primejdia e mare.

Când ni-am exprimat în numărul trecut părerea, că invitarea I. P. S. Sale, a domnului arhiepiscop și metropolitan Ioan Mețianu pentru a face parte din *ancheta* chiamată să stabilească în mod final textul proiectului de lege referitor la reforma învățământului public, va avea *influență liniștitoare* asupra opiniunii publice române, nu cunoșteam încă cuprinsul, și mai ales *spiritul* proiectului de lege, publicat în întregime în toate ziarele magiare. Acum însă, după ce l' cunoștem, nu putem de cât să ne alăturăm la îngrijirile manifestate din partea celorlalte ziare românești, și să constatăm și din partea noastră, că primejdia în care se află școlile noastre naționale e într'adevăr mare și bunul Dumnezeu știe cum o vom pute delătura. Zilele grele cari ne așteptă, sperăm însă, că ne vor afla pe toți la locul și la postul lor. Notăm încă faptul, că Preasfințiii domni episcopi sufragani din Arad și Caransebeș n'au primit invitare să facă parte din *ancheta*, de-și de dorit era să nu fie trecuți cu vederea, după

ce autoritatea supremă școlară în diecesele lor domni episcopi sufragani o eseciază. Cu părțile asupritore pentru noi din noul proiect de lege ne vom ocupa în numărul proxim.

„Răspuns ziarului „Telegraful Român“.

Sub acest titlu publică „Nagy-szabeni Ujság“ nrul 14 din 22 l. c. următoarea în-timpinare:

„Relativ la articolul publicat în „Telegraful Român“ din 6/19 sub titlul „Creștere patriotică“, de la locul cel mai competent — de la directorul internatului Theresian și de la profesorul gimnasiului ung. reg. de stat Bournáz Ernő, cari au venit împreună cu tinerimea de la maiial din 17 l. c. al Theresianului — primim declarațiunea, că nici străinii, dar' ou atât mai puțin elevii internatului n'au accentuat la locul indicat esclamările amintite. Declarații accentuează și aceea, că ei despre astfel de esclamări chiar în cazul când n'ar fi fost martori imediați, — ar fi aflat din scandalisarea naturală a tinerimei crescute „patriotic“ dar' în spirit de frățietate ou fie care oive al statului“.

„Nisuița permanentă a institutelor de învățământ r. ung. din loc este, ca să crească tinerimea în conțelegere frățescă și ca ori-ce aparițiune care ar conturba acosta să o supprime respective pedepsescă; deci este natural că titlul și presupunerea articolului din „Telegraful Român“ nu pōte fi de cât obiectul respingerii“.

Va să zică, aceea ce s'a publicat în „Telegraful Român“ că adecă: unii din tinerii cari veniau de la maiial, când au trecut pe dinaintea casei mele (să o spunem acum și acosta), pe al cărei balcon era familia mea, în însuflețirea lor, după terminarea cu cântarea așa numitei „Kossuth nota“ au strigat „Éljen a magyar!“ „Le az oláhokkal!“ etc., este un neadevăr, o minciună, scornită verosimil cu scop de agitațiune contra institutelor de învățământ reg. ung. din localitate, și este neadevăr, pentru-că directorul internatului, dl camar. papal Prokupek Sámuel și dl profesor gimnasial Bournáz Ernő, cari însoțiau pe elevi, n'au auzit esclamările din ocaziune, și nici elevii ceialalți binecrescuți nu s'au scandalisat de ele.

Admit că dl director Prokupek și dl profesor Bournáz n'au auzit esclamările celor ce strigau „Le az oláhokkal“, ci vor fi auzit numai pe „Éljen a magyar“, nu admit însă că nici elevii internatului, cari erau lângă cei ce esclamau, n'ar fi auzit, pentru-că unii din ei li și admoniau cu „vis“-ituri pe cei viței, cărora însă nu le pása de admoniții, ci întorcându-se cu fața cătră balcon repeșiau esclamările. Dar' asta nu o vor afla ei de la elevii nici chiar dacō ar pune la cale o investigațiune, pentru-că spiritul de corp este mai puternic întră studenții de cât disciplina profesorilor. Dar' precum se vede, de vr'o investigațiune nici vorbă nu pōte fi.

Cu totă desmintirea dlilor Prokupek și Bournáz, cele afirmate în „Tel. Rom.“ din 6/19 c. sunt adevărate.

Cu intențiune s'a accentuat în acel articol, că cei cari au strigat „Le az oláhokkal“ nu erau în uniforma internatului „Theresian“, prin urmare apostrotarea de creștere „patriotică“ nu privea pe elevii acelui internat, ci pe alți tineri cari li însoțiau.

Peste tot „patriotismul“ care se manifestă în strigătele amintite, nu este inomis efluxul creșterii ce o capătă elevii de la profesori în internate și în școle, nici chiar al celei controlabile în famili, ci sigur este efluxul cetirei unei mari părți a jurnalisticiei de astăzi magiare.

Au doră „Kossuth nota“, de care se însuflețiau tinerii cântându-o pe strada Schewis la întorcere de la maiial, în auzul domnilor amintiți, au învățat'o aici băieți în internat și în gimnasiu!?

Parteniu Cosma.

*) Constatăm, că numiții domni au făcut declarația acosta și în fața noastră, cerându-ne publicarea ei, lucru devenit acum de prisos. Hotărît, că mai corect era, dacă declarației i-ar fi premers o cercetare severă, însă despre efectuarea ei nu ni-s'a făcut comunicare. Red.

„Asociațiunea.“

Convocare.

Comitetul cercual al despărțământului VII al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, pe baza §. 45 din statutul Asociațiunii invită prin acosta pe toți membrii și toți cetățenii români doritori de literatura și cultura poporului român de pe teritoriul despărțământului la adunarea cercuală ordinară ce se va ține în 31 Maiu 1904 a. m. la 10 ore în sf. biserică gr. or. din opidul Hațeg, cu următorul

Program:

1. Deschiderea adunării prin president.
2. Raportul notariului.
3. Raportul casierului.
4. Raportul bibliotecariului.
5. Esmiterea unei comisiuni pentru censurarea rapōrtelor.
6. Esmiterea unei comisiuni pentru inscrierea de membri și încasarea taxelor.
7. Cetirea eventualilor disertațiuni, cari sunt a se prezenta cu 3 zile înainte directorului despărțământului.
8. Referarea comisiunilor și decideră asupra acestora.
9. Alegerea directorului despărțământului și a membrilor comitetului cercual.
10. Eventuale propuneri.
11. Închiderea adunării.

Din ședința comitetului cercual al despărțământului VII Hațeg, ținută la 20 Maiu 1904.

Dr. Gavriil Suoiv
director.

Ioan Muntean
notariu.

NOUȚĂȚI

† Ilariu Muțiu-Urechia. Joi s'era, în urma unei apoplezii de inimă, a răposat Ilariu Muțiu-Urechia, cumnatul dlui asesor consistorial Nicolae Ivan.

Înmormântarea s'a făcut Sâmbătă, la orele 4 d. a. Public numărul și ales s'a prezentat la casa mortului, pentru a 'i da decedatului ultimul onor, însoțindu-l până la mormânt. Era reprezentat comitatul, (fiind de față I. Sa domnul comite-suprem Thalmann, dl vicecomite Reissenberger, dl protonotoriu Stroiz, și alții), magistratul, tribunalul, direcțiunea financiară, corpul-ofiteresc, reuniunea funcționarilor, reuniunea pompierilor, etc., ear' inteligența română din loc se prezentase aproape completă, domni și dame. Întră cei prezenți am observat și pe P. C. Sa domnul archimandrit și vicariu Dr. Ilarion Pușcariu. Venise o delegație și de la Seliște, unde decedatul fusese protopret, și numeroșe rudeni și cunoscuți din Reșinari, locul nașterii sale. Actul înmormântării a fost oficiat din partea domnului protopresbiter Ioan Papiu, cu asistența dlui Ioan Droc, protopresbiter în pensii, și a dlui Moise Lazar, asesor consistorial. Răspunsurile le-a dat corul seminarului Andreian, condus de dl profesor Cunțan. Încet și-a făcut calea convoiul de la casa mortului până la mormânt, unde s'a cetit deslegarea, și tocmai la sfințit de sōre au fost așezate în sinul pământului rămășițele acestuia, care câtă vreme întră noi a fost a purtat numele Ilariu Muțiu-Urechia. Odihnescă în pace!

Din partea familiei răposatului ni-s'a trimis următorul anunț funebrel:

Cu inimă frântă de adâncă durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, prietinelor și cunoscutilor, că iubitul nostru soț, tată, frate, sooru, moș: Ilariu Muțiu-Urechia, primpretor emeritat, secretariu al reuniunii funcționarilor, membru pe viață al „Asociațiunii“, astă-noapte în 6/19 Maiu la orele 11 a adormit subit în Domnul, în etate de 65 ani. Rămășițele pământesti ale scumpului decedat sa vor petrece de la casa mortuară, Wiesengasse nr. 1, Sâmbătă, la 8/21 Maiu la orele 4 p. m., în cimiterul bisericeii din Suburbul-Iosefin. Fie-i țărina ușoră! — Sibiu, 7/20 Maiu 1904. Întristata familie.

Vicecomitele Hunedorei. În congregația ținută Mercuri, septemăna trecută în Deva, a fost ales vicecomite al comitetului Hunedóra dl Pogány Béla, până aci protonotariu comitatens.

O nouă lucrare de Carmen Sylva. M. Sa Regina României, profund impresionată de primirea entusiastă pe care familia regală a avut-o în escursiunea pe Dunăre, a început chiar în cursul acelei călătorii să lucreze la o operă intitulată: „Călătoria pe Dunăre a ficei Rinului“.

Mulțămită. Onorata adunare generală a institutului de credit și economi „Albina“ din Sibiu a binevoit a vota și în anul acesta un ajutor de 200 adecă două sute corone pentru internatul nostru diecesan gr. or. român din Beiuș, — pentru ce ne exprimăm și pe această cale mulțămitele noastre. Beiuș, la 6/19 Maiu 1904. În numele senatului internatului, Vasile Terebențiu, rectorul internatului și notariul senatului.

† **Necrolog.** Subscriși cu inima frântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor și cunoscuților încetarea din viață a mult iubitului nostru tată, frate, moș și strămoș **Teodor Mihulin**, preot gr.-ort. român din Berindia, care în vârstă de 78 ani și într'al 55-lea an al preoției, împărțit fiind cu sfințele taine, și-a dat robul suflet în mâinile Creatorului în 5/18 Maiu a. e. la 11 ore noaptea.

Rămășițele pământești ale scumpului defunct s'au așezat spre vecinică odihnă Sâmbătă în 8/21 l. e. în cimiterul gr.-or. român din Govoșdia. Fii-i țerina ușoră și memoria binecuvântată! Augustin, Iancu, Iuliana, Macrina, Iulia, ca și 'n numele fiilor lor Catița măr. Coruț ca soră, Persida n. Popa, Maria n. Lazar, George Luca, Petru Lazar, gineri și nurori.

Concert în Petroșeni. Corul românilor din Hunedóra, sorigini de tinerețea română din comitat, arangiază concert și producție în Petroșeni la 16/29 Maiu 1904 (în prima zi de Rusali) în sala hotelului „Wagner”. Inceputul concertului s'era la orele 7^{1/2}. În prima zi de Rusali: Corul va cânta liturgia în biserica română gr. cat. din Petroșeni, fiind prezent P. S. S. Episcopul Lugojului Dr. Vasile Hosszu. A doua zi de Rusali: Corul va cânta liturgia în biserica română gr. or. din Petroșeni. Tot a doua zi de Rusali excursiune la Surdac și Păiuș. Prețul de intrare: De persoană 2 corone, de familie 4 corone.

Teatru în Jabeșița. N-ș-a trimis invitație la reprezentațiunea teatrală împreună cu joc ce se va ține în 30 Maiu 1904 st. n. (a doua zi de Rusali) în sala hotelului central de la băile din Jabeșița. Venitul curat este destinat în favorul fondului de zidire a bisericii gr. or. Inceputul la 8 ore s'era. NB. Oferte maritimose se primesc cu mulțămță și se vor cuita publice. Musica lui Iosif Müller din Reghin.

Avis pentru proprietarii de cai. De la autoritatea competentă se face cunoscut proprietarilor de cai, că în 10 Iunie vor fi duși de la stațiunile de mânăre armăsarilor distribuți pentru comitatul Sibiu. Dispozițiunea acosta s'a luat pentru ca soldații terțianți, cari fuseseră reținuți la îngrijirea armăsarilor, să poată fi dimiși a casă oel mult cu ziua de 15 Iunie.

De la Asociațiune.

Nr. 480—1904.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de secretariu I. al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” se deschide concurs nou cu termenul de 15 Iulie 1904 st. n.

Agendele împreună cu postul de secretariu I sunt înșirate în § 28 al statutelor Asociațiunii. În sensul acestui § secretariul I. fiind directorul cancelariei Asociațiunii și referentul cauzelor științifice-literare, concurenții vor avea să justifice atât activitatea lor științifică-literară cât și praxa lor administrativă de până aci, și îndeosebi vor avea să dovedească calificațiunea academică și cunoștința limbii române, magiare și germane.

Secretariul I. nu va putea ocupa și alte funcțiuni.

Retribuțiunile anuale ale secretariului I. sunt: salariu de 2400 cor. — și bani de cheltuire 800 cor.

Concurenții vor avea să înainteze cererile lor la adresa comitatului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” în Sibiu (Nagyseben) str. Morii nr. 8.

Din ședința comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, ținută în Sibiu la 12 Maiu 1904.

Iosif Sterca Șulufu
president

Dr. Diaconovich
secretariu

Cărți și reviste.

„Istoriografi vechi, istoriografi noi.” A apărut și se poate procura de la librăria arhidieceasă din Sibiu (Nagyseben) broșura „Istoriografi vechi, istoriografi noi”, studiu critic în chestia vechii metropolii ortodoxe române, de Teodor V. Păcțian. Prețul 2 corone, plus 20 fileri pentru porto. Cartea e împărțită în următorii capitoli: Dogme istorice. Părintele Buna ca scriitoriu. Punctul meu de vedere. Argumente vechi. Noua teorie. „Nandoralbensis”. Decretul regelui Vladislav. Mânăstirea voevodului Mhaiu Viteazul. Vicarii episcopilor latini. Sava Brancovici. „Unirea”. Încheiere.

Posta redacției.

„Nansen și marinariul.” Nu e rea anecdota comunicată, dar nu e potrivită cu serioșitatea ziarului nostru. Alte comunicate scurte, de felul acosta, dar serioșe, primim și publicăm cu plăcere.

Studiu din sfera iconografiei orientale.

De Dr. Miron E. Cristea.
(Urmare).

De pe la mijlocul veacului V. s'au lătit apoi aceste simbole, aplicându-se la cele patru extremități ale crucii, pe vestmintele preoțești, în deosebi pe mitră, pe mantiile arhieriești, nabadernițe, vase, medalioane, etc.¹⁾

În două tetraevangelii de pe muntele Atos aflăm simbolele evangelistilor în altă ordine. În primul, din mânăstirea *Watopadi* (Nr. 714), *Mateiu* e fără simbol, *Marcu* e cu vulturul, *Luca* cu bou și *Ioan* cu leul. În al doilea, din mânăstirea *Dochiaru* (Nr. 52), sunt numai doi evangelisti. În fața lui *Mateiu* stă paserea, probabil vulturul, ear' în fața lui *Luca*, taurul. Paserea și taurul au aureolă și poartă câte o carte galbină. Colorile dominante sunt albastru și roșu.

În un *Evangelion* din mânăstirea *Esphigmenu* (Nr. 19) aflăm în prima inițială un moșneag²⁾, ședând și arătând înainte. Este *Ioan* evangelistul.

Evangelistii în unele biserici românești.

În biserica din *Bușteni* au evangelistii p'na de gască în dreapta; evangelistul *Ioan* e bătrân.

În biserica *Pitar-Moșu* din București au simbolele evangelistilor *nimb* sau aureolă. Leul și bou lui s'au aripi. În aceeași biserică se mai află insigniile evangelistilor pe capetele crucii de pe prestol. Aici toate insigniile au aripi. În porticul bisericii *Radu-Vodă* de la București insigniile evangelistilor au toate aripi și aureolă, nu numai ingerul lui *Mateiu*.

Asemenea și la *catedrala din Cernăuți* simbolele evangelistilor din cupola cea mare, precum și în pridvorul bisericii de la *mânăstirea Sucevița*.

Aripi au și la biserica *Bârboiu* din Iași, la biserica *Mirăușilor* din Suceava.

Aranjarea evangelistilor este cât se poate de variată și adese-ori absolut nejustificată. Corect distribuți i-am aflat în lăuntru vechei biserici *Trei-ierarchi* de la Iași, adică:

1. Ioan, 2. Mateiu,
3. Luca și 4. Marcu.

Asemenea³⁾ și pe o evanghelie de la *Metropolia* din Iași și pe evanghelia de pe prestolul *catedralei din Cernăuți*; dar' sub cupolă aflăm aici pe evangelisti în altă ordine. Anume:

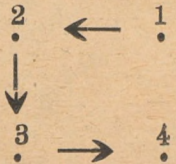
- Marcu Luca
Mateiu Ioan

Ioan e bătrân alb, cu barbă lungă.

Tot asemenea îi găsim și în cupola bisericii *Mirăușilor* (Suceava). Despre corecta lor împărțire am scris la alt loc. (Vezi pag. 50—53).

Adaugem la locul acesta pe lângă ordinele indicate deja și o a 3-a ordine justificată. Anume: 1. *Mateiu*, fiind-că se ocupă cu genealogia lui Iisus. 2. Urmază imediat *Ioan*, fiind-că el a fost apostol. 3. *Marcu* și 4. *Luca*, ambii sunt sinoptici. Ei vin după *Ioan*, fiind-că au fost numai ucenici apostolești. *Marcu* e înaintea lui *Luca*, căci despre el cu probabilitate se susținea, că a cunoscut pe Iisus și l'a auzit predicând. *Marcu* face în evanghelia sa amintire despre un tinăr, care era de față când a prins pe Christos. Voind a-l prinde și pe el, a fugit, aruncând singurul vestmânt cu care era îmbrăcat și rămânând gol. Din faptul, că vorbește cu totă modestia despre el și că nu-l numește, se deduce, că acel tinăr a fost însuși *Marcu*.

De altă parte, când a scăpat *Petru* din temnița din Ierusalim cu ajutorul ingerului fuge la casa, unde erau adunați apostolii. Acea casă era a mamei lui *Marcu*, sora lui *Varnava*. Deci a trebuit să vadă și el pe Iisus. La fine urmază medicul *Luca*, pe care abia apostolul *Pavel* îl ia cu sine în Troa. Dacă la „animal ecclesiae” din *Hortus deliciarum* numărarea piciorilor merge în cerc

atunci pictorul a purces conform ordinei de mai sus.

Simbolele evangelistilor sunt din lumea anti-creștină.⁴⁾

Interesant este a vedea, cum obvin acestea animale și în lumea mitologică a țeilor din perioadele vechi și anti-creștine. De aceea espunem în cele următoare unele asemenea *mituri*.

În *miturile* tuturor popoarelor aflăm diferite versiuni cu privire la crearea și proveniența lumii și a celor din ea.

Un *mit indic* d. e. susține, că *Cel* vecinic a creat mai întâiu apa; spiritul divin plutea de-asupra valurilor, și s'a dezvoltat materia creatoare în forma unui ou. În oul acesta, în jurul căruia s'a incolăcit *Ananda*, șerpele fără sfârșit, a petrecut *Brahma*

¹⁾ Vezi „Biserica ortodoxă” Nr. 10 din 1908. Nu pot lipsi evangelistii mai ales de pe mitra arhierescă.

²⁾ Pictura bizantină zugrăvește pe evangelistul *Ioan* bătrân și alb, precum și pe patriarhul *Benjamin*, bătrân cu părul creț; pe când apusenii fac pe *Benjamin* totdeauna ca fecioraș de 15—20 ani. Asemenea zugrăvesc și pe evangelistul *Ioan* totdeauna tinăr; ear' de altă parte *Solomon* e la noi tinăr, de-și a murit în vârstă de 62 ani.

În general pictura bizantină reprezintă pe omeni așa, cum au fost la mijlocul vieții, sau peste mijloc până la mörte. La apusenii *Iosif*, *Benjamin*, *Tobias* cel tinăr, *Ioan* evangelistul sunt toți tineri, frumoși, fără barbă, sau cu o mustăciöră ce abia răsare. La noi sunt bătrâni—albi.

³⁾ În această ordine îi găsim și pe placa de aur de la Altariul Domului din *Aachen*.

⁴⁾ Vezi: „Das Heidentum und dessen Bedeutung für das Christentum” de Dr. I. N. Sepp, profesor de istorie la universitatea din München. Regensburg 1853. Teologia cosmică. Religiuinea naturii și politeismul.

(Prajapati) ca bărbat-femea un an; apoi a spart oul cu 7 coji; și așa s'a format din o parte cele 7 ceriuri, ear' din cealaltă parte pământul cu cele 7 regiuni.

În *Cosmogonia* lui *Zoroastru* sparge taurul *Abudud* cu cornul oul-creator, din care iese *Ormuzd* și *Ahriman*, principiul luminei și al întunerecului. După *Plutarch* a eșit mai întâiu din ou *Ahriman*, isvorul gâlcevei și al discordiei. Lumea a fost creată primăvara; de aceea există la *Persi* obiceiul, că omenii se cinsteau la sărbătörrea *Neuruz*, când adecă se începe primăvara, cu ouș colorate, aurite, pictate. Acosta o făceau și *Slavii* vechi la sărbătörrea *Lebnice* (primăvara). Asemenea jöcă rol și la *Hebrei* oul roșu în nopțea sărbătörrei *Pascha* (nopțea creării). Fie-care trebuia să guste din el. Locuitorii de lângă riul *Nil* și astăzi roșesc oușle înainte de-ale mânca. Oul roșu obvine și între obiceiurile de la paști ale ambelor biserici, răsăritenă și apusenă.

Japonezii susțin, că însuși chaosul a avut forma unui ou de oțel. În el ciocoteau apele ca în mare, și cuprindea germele, simburile, tuturor lucrurilor. Elementele curate și ușore s'au grupat de-asupra, formând cerul; ear' cele grele și întunecoșe s'au învărtoșat, formând pământul. La mijloc era spiritul divin *Kami*.

Un *mit asirico-babilonic* afirmă, că un ou uriaș a cădüt din ceriu în *Eufirat*; peștii l'au împins la țerm; acolo l'a clocit un porumb și din el s'a născut zeita syrică *Astaroth* (*Astră* sau *Ostara* = *Ostera*). Porumbul este și la alte popore simbolul spiritului lui *Dzeu*, ce plutea de-asupra apelor creatore.

În *Martie*, când natura își serbeză învierea, începeau *Românii* jocul oușlor în *circus maximus*.

Orficii numiau spiritul lumii creatore *Cel-născut-din-ou*.¹⁾ Acest ou era considerat ou de șarpe. *Alian* ne-a păstrat un mit, în sensul căruia șarpele n'are mamă. Din oul acesta a eșit *Phanes Protogonos* și totă cealaltă lume. De aceea se numește *Domnul lumii* diavolul sau bătrânul șarpe. (Hebr. *nahasch*, *kadmoni*). *Phanes* avea aripi aurii; era bărbat-femea, hermafrodit, cu cap de taur, și cu un șarpe pe cap. El e primul născut zeu al luminei.

În *Cosmogonia* lui *Hellanicus* primoguitul zeu resare din adâncimile întunecoșe, ca un șarpe într'aripat, cu fața de zeu, împreună cu un cap de leu și taur. Se numește *χρόνος ἀρχατος* = neimbătrânitörrea vreme. Soția lui e *Ananke*. Ea produce oul, care cuprinde puterea creatoriului. Prin frecare se crepă în două: ceriu și pământ.

Aceeași însemnătate, ca și *Protogonos*, o are și o iconă indiană, care represintă o figură cu un cap de leu, taur, om și vultur. Figura e încunjurată de un șarpe.

Persii înfățișază pe *Mithras* ca pe un june cu fața de leu, aripe de vultur, mănuri de taur, cu cari își cuprinde cornele.

Scriitoriu *Porphyrus* (de abst. IV. 9) ne spune, că: „La preoții egipteni există un anumit zöu până la grumazi în formă de om, dar' fața e de pasere, de leu și de un animal. Un alt zeu are cap de om; ear' celelalte membre sunt de ale diferitelor animale.”

Capul de om, represintănd o inteligență superiöră, simbolizează începutul creațiunii materiale, începutul primăverii. *Leul* cu cöma de aur represintă sörtele în plenitudinea forțelor sale. *Șarpele* aripat e simbolul *chronosului*, al timpului.

¹⁾ Oușle de Paști sunt adecă un vechiu simbol al sărbătörilor de primăvară încă din timpurile păgânilor. Oul este simbolul lumii, deore-ce deja după vechile mituri *brachmane* și *egiptene* lumea s'a dezvoltat dintr'un ou, și deore-ce din materia închisă în ou a răsărit o nouă vieță, este și un simbol al primăverii, care stirnește la o nouă vieță natura înșepenită de gerul ernei.

Biserica creștină trecu acosta importanța a oului la învierea Mântuitoriuului lumii *Iisus Christos*, și astfel serbarea Paștilor ocupă locul serbării vechii păgâne de primăvară.

Urme despre un asemenea ou aflăm și în *biblie*, unde se zice, că pe când pământul era nevădüt și nedesvärșit încă, când totul era ascuns în întunec, spiritul Domnului plutea pe deasupra apei — ear' acest spirit era simbolizat printr'o pasere.

Străvechii *slavi* păgâni credeau, că lumea s'a creat dintr'un ou. *Legenda* acosta este cunoscută și la *Ruși*, *Poloni* și *Cehi*, și la alte popore slave. *Cosmogonia* încă derivă lumea dintr'un ou. *Chaosul*, din care s'a desfăcut lumea, era închis într'un ou, care crepându-se în două, dintr'o parte s'a născut *bolta* cerescă, din cealaltă parte pământul. Acosta este ceea-ce la poporele străvechi a dat însemnătate oului, din care cauză păgâni consideraă oul drept cel mai însemnat dar.

Persii d. e. își dăruiau în ziua anului nou ouș roșii, tot așa cum își dăruesc în zilele noastre creștinii la Paști. Scriitoriu roman *Plinius* spune, că cu ocaziunea sărbătörilor mai mari, a jocurilor și diferitelor ritualuri era în us la *Romani* împărțirea de ouș ca dar.

Creștinii de mai târziu nu folosiau la Paști numai ouș văpsite cu o coloră, ci încrustau în cöja oușlor diferite litere și făceau pe ele și diferite figuri. La început desenurile acestea aveau caracter pur religios, d. e. inițialele numelui *Iisus Christos*, învierea lui, precurata feciöra *Maria*, ingeri, biserici, cruci, clopote etc. Numai mai târziu era la modă a se desena pe oușle roșii flori și alte figuri profane. Ba mai în urmă cultul oușlor de Paști și-a perdut așa de mult din originalitate, în cât în loc de ouș naturale au venit la modă darurile în zaharicale ovale, săpunuri și alte obiecte în formă de ou.

Cultul oușlor naturale de Paști este dezvoltat mai ales în Orient, de-și e cunoscut și la poporele apusene, ca la *Francezii*, *Germanii* etc.

La nici un popor însă nu ajunge la așa espresiuie însemnătatea oului de Paști ca la poporul rus. *Rușii* în dimineața învierii Domnului, se salută cu „Christos a înviat!” — „Adevărat a înviat!” și se cinstesc cu ouș roșii frumoș zugrăvite, obicei care există și la noi, *Românii*.

Și la cealalți *Slavi* e förte dezvoltat acest cult, mai ales la *Rușii* mici. La acestia locuitorii mânăstirilor sunt adevărați artiști în înfrumșetarea oului de Paști. În *Museul* din *Praga* se pöte vedea o bogată colecțiune de ouș de Paști. Veți și „*Candela*” revista teologică, *Cernăuți* din 1904.

Mai înainte oușle roșii erau colorate galbin și roșu; coloră galbenă indică sörtele, ear' cea roșie purpura *Majestății* divine, ori săangele värșat de Mântuitoriu *Christos* pentru noi.

(Va urma.)

